

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 25-52.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto, dne 21. decembra 1935.

Štev. 133.

Proč s pasivnostjo

Slika, ki jo nudi naš denarni trg, je že nekaj let naravnost obupna. Takoj pa je treba tudi dostaviti, da vse številne zaščitne odredbe, ki so bile izdane v pomoč našemu denarništvu, niso prav nič popravile slike, ki je ostala obupna, kakor je bila. In kako bi tudi mogle vse te zaščitne odredbe pomagati? Niso imele le te napake, da so bile čisto enostranske in zato na drugi strani jemale to, kar so na eni dajale, temveč so poleg tega ustvarile zaradi svojih notranjih protislovij novo zmedo na denarnem trgu. Pa tudi če bi bile vse te odredbe dobro premišljene, vendar tudi one ne bi zadostovale za odpravo krize na denarnem trgu. Kajti te krize ne bo in skoraj ne more biti preje konec, dokler ne bodo začeli denarni zavodi v redu izplačevati svojih vlog. Prazne sanje so, da bi mogel kdo nezaupanje vlagateljev premagati le z lepimi besedami. Vlagatelj hoče videti denar in če ga ne vidi, tudi njegovega nezaupanja ne bo konec. To je temeljna resnica in kdor te ne upošteva, naj ne misli, da bo mogel odpraviti krize na denarnem trgu.

Denarnim zavodom je zato treba dati denar, da bodo mogli svoje vloge izplačevati in dovoljevati tudi nove kredite. Ker je velika večina denarnih zavodov tudi aktivna, se jim more ta denar tudi zaupati. Denar se torej denarnim zavodom ne bi dal na prazen nič, temveč na podlagi njih aktivnih postavk in bi bil denar zato pri njih tudi varno naložen. Seveda pa se ne sme prezreti, da vse dosedanje zaščitne odredbe vodijo dejansko k postopni likvidaciji zaščitnih denarnih zavodov in da zato tudi njih aktivne postavke stalno kopiijo. Zato je treba, da dobe denarni zavodi denar kmalu, dokler ne bo prepozno in dokler ne izgube pogojev za uspešen razvoj svojih poslov.

Toda kje dobiti denar? Tudi na to vprašanje je bilo že podanih mnogo odgovorov in tudi takšnih, ki zaslužijo vse upoštevanje. Tako se je opozarjalo na mrtve kapitale v državnih denarnih zavodih, med drugim pa se predlagalo tudi, da se naj izdajo državni bankovci, s katerimi bi se plačali denarnim zavodom vsi kmečki dolгови. Da ima ta predlog zelo mnogo dobrih strani, je brez dvoma, toda oficijalno se odklanja, ker da bi povzročil inflacijo. Nočemo se zaenkrat spuščati v debato, če je ta strah upravičen ali ne, pač pa treba naglasiti naslednje: Če je ta predlog v resnici slab, potem je treba pač seči po boljšem, a nekaj je treba storiti. Kajti če se nič ne stori, če se vsi predlogi le odklanjajo, potem bo pač trajala kriza še nadalje, potem pa bodo tudi njene posledice vedno hujše. Propadanje denarnih zavodov se bo nadaljevalo, obenem pa bo zamiralo še naprej vse naše gospodarsko življenje. S samo pasivnostjo nemoremo na ta način priti še do mnogo težjih posledic, kakor pa bi jih dala inflacija.

Nekaj storiti je vedno bolje, kakor pa prav nič storiti. Blazna pa je tudi misel, da se bodo lepega dne razmere po svetu tako zelo izboljšale, da se bo kriza pri nas nehala kar sama od sebe. To so prazne sanje in zavedati bi se morali že enkrat začeti, da ne bo krize konec, če se ne bomo borili proti njej prav energično in z metodo.

V zvezi z vprašanjem oživljenja naših denarnih zavodov pa je treba rešiti tudi vprašanje dolžnikov. Stalno naraščanje vrednosti denarja spravlja dolžnike v brezizhoden položaj. Pričakovati, da bo dolžnik v času težke in dolgotrajne krize zmogel enakolično visoke obresti ko v času konjunktura, je pač več ko pretirano. Zato je treba znižati tudi obrestno mero, ki je danes za dolžnika absolutno previsoka ter v prav nobenem razmerju z obrestno mero, ki jo prejemale vlagatelji. Pri tej priliki treba tudi posebej opozoriti na mnogo previsoke obresti, ki jih plačujejo država in ob-

čine za svoja posojila. Če morajo biti danes celo občine vesele, kadar dobe posojilo po 9%, kakšne obresti pa naj plačuje potem zasebni podjetnik! A kje je občina, ki ima takšno gospodarstvo, da more brez navijanja svojih davščin plačevati 9-odstotne obresti? S tako dragimi posojili ni nikomur pomagano in čas bi bil, da bi pod to spoznanje že enkrat potegnili črto.

Nova poslopja in občinske davščine

Važna odločba državnega sveta v Beogradu za lastnike novih zgradb glede plačevanja občinskih davščin

Mariborska mestna občina je do sedaj za nove zgradbe, ki uživajo začasno davčno olajšavo glede državnega davka in samoupravnih doklad, dovoljevala po posebnih prošnji lastnikom takih zgradb oprostitve od plačevanja občinskih davščin, to je gostaščine, vodarine in kanalsčine za dobo 6 let, izvemala je pa od te oprostitve poslovne prostore vseh vrst, za katere so se morale plačevati tudi v teh šestih letih gorenje občinske davščine v polnem iznosu.

Proti naložitvi občinskih davščin za poslovne prostore in proti omejitvi trajanja oprostitve občinskih za zgradbe vobče na dobo 6 let so se pritožili nekateri lastniki novih hiš v Mariboru, ker da po členu 37-II zakona o neposrednih davkih zgradbe ali deli zgradb z davčnimi olajšavami niso zavezani nikakemu samoupravnemu davku in samoupravni dokladi, dokler traja omenjena olajšava glede državnega davka.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je te pritožbe zavrnila, upravno sodišče v Celju je pa vloženim tožbam proti tem zavrnitvam v polnem obsegu ugodilo.

Proti temu se je mestna občina mariborska pritožila na državni svet v Beogradu, ki je na obči seji dne 4. in 5. oktobra 1935. l., br. 27283-35, odločil, da je gostaščina, ki znaša v Mariboru 13% od bruto najemnin in najemnih vrednosti zgradb, po svojem bistvu samostojna samoupravna davščina, ki obremenjuje najemno razmerje, to je dohodek iz najemnega razmerja, in zato dejansko predstavlja samo eno vrsto občinskih davkov. Ne pobira se kot odškodnina za protiusluge individualnega, temveč običnega značaja, zbog česar je prav samoupravni davek, kateremu zgradbe ali deli zgradb z davčno olajšavo po členu

Nešetokrat smo že naglasili, da je bilo za rešitev slehernega vprašanja, ki se je pojavilo v krizi, podanih že toliko predlogov, da se nihče ne more izgovarjati, da ne ve, kaj naj stori. Vse je v tem, da se že enkrat nekaj stori in da se neha to neznosno mrtvilo, ki ubija vse gospodarstvo in vsako voljo do aktivnega dela. Tu je vzrok vsega zla!

37-II zakona o neposrednih davkih niso zavezani.

Glede vodarine in kanalsčine, ki znašata v Mariboru 10% od bruto najemnine in najemne vrednosti, je pa državni svet v Beogradu odločil, da sta po svojem bistvu odškodnina za protiusluge individualnega značaja, katere občina nudi z napravo vodovodne in kanalske mreže, dajanjem pitne vode in odvajanjem odpadne vode, kot taki pa ne spadata med občinske davke v smislu člena 37-II navedenega zakona.

Na podlagi te rešitve državnega sveta v Beogradu, ki je, ker je bila izdana v javni seji, občne obvezna za vsa administrativna oblastva, ne velja torej le za posredni primer, je sedaj upravno sodišče v Celju tudi vse druge predmetne tožbe v tem smislu obravnavalo.

Specialno za Maribor izvira iz te rešitve:

1. da so nove zgradbe ali deli zgradb z davčnimi olajšavami, torej tudi v njih se nahajajoči poslovni prostori, oproščene 13% občinske gostaščine, dokler traja olajšava glede državnega davka, in

2. da so na podlagi svoječasne sklepa mestnega sveta take zgradbe izvemši v njih se nahajajoči poslovni prostori oproščene za dobo 6 let tudi vodarine in kanalsčine.

V bodoče bo torej treba pri mestnem poglavarstvu prositi le za oprostitve novih zgradb ali novih delov zgradb od plačevanja vodarine in kanalsčine, med tem ko je oprostitve od plačevanja gostaščine avtomatično dana, čim se je dosegla začasna davčna olajšava glede državnega davka, ki traja v Mariboru za nove zgradbe 10 let, za nazidave in prizidave pa 5 let.

Širša seja Združenja trgovcev v Kranju

V četrtek, dne 12. t. m. je bila pod predsedstvom Franja Sire širša seja uprave in nadzorstvenega odbora Združenja trgovcev za srez Kranj. V ponedeljek je bila seja lesnega odseka, katero je vodil Franc Gorjanc.

Predsednik Franjo Sire je izčrpno poročal o aktualnih gospodarskih vprašanjih, predvsem o onih, ki so v zvezi s sankcijami. Na več sejah se je že ugotovilo, da se obrtni listi stalno odjavljajo, v zadnjem času pa jih posebno odjavljajo lesni trgovci. Posledica tega je, da se odpušča osebe, težko pa je prizadeto tudi ljudstvo, ki je imelo zaslužek, odnosno dohodek od izvoza lesa v Italijo. Posebno ostro je prizadet s sankcijami škofjeloški okraj, ki meji na Italijo. Ljudstvo tega okraja je črpalo od že itak skrajšanih dohodkov zadnji svoj delež dohodkov, le še iz lesnega izvoza. Kmetje povečini ne pridelajo živeža niti za svoje potrebe. Za plačilo davkov, preskrbo družine z obleko in obutvijo ter za druge potrebščine je moralo ljudstvo iskati dohodek v gozdu. Nekateri tvrde, da se obratovanje že ustavi, druge bodo z zmanjšano produkcijo les obdelovale, ker je kupljen in ga je treba izdelati.

Brezposelnost in s tem beda naraščata, ki se bosta pa še stopnjevali, ker propadajo gospodarski obrati še nadalje. Združenje je iz došlih poročil članstva ugotovilo, da imajo izvozniki ogromne terjatve

v Italiji. Sicer so ti zneski že po večini plačani na zbiralni račun v Rimu, vendar bo trajalo še nekaj mesecev, predno bo izvoznik prišel do svojega denarja. Ostro je obsojal neutemeljeno postopanje Narodne banke, ki izplačuje izvoznikom lire, plačane po tečaju 3:55 Din, le po 3:10 Din, da si torej odtegne Narodna banka pri liri 0:40 dinarjev ali skoro 12%. Po tem neupravičenem postopanju Narodne banke izgube naši izvozniki ne le zadnji ostanek zaslužka, temveč še del glavnice. Interes in naloga vsake države je, da pospešuje izvoz z raznimi umestnimi ukrepi, bodisi da daje premije, prevozne olajšave itd. Pri nas pa se nasprotno delajo ovire, kjerkoli se le morejo in s tem zenejo izvozniki v obup. Davčne uprave teh izgub seveda tudi ne bodo upoštevale, ampak bodo odmerile od doseženega prometa vedno določeni odstotek kot davčno osnovo za obdačenje čistega dohodka.

Na seji se je nato razmotrivalo vprašanje, kam z našim lesom, ki je na skladiščih. Izvoz v Francijo radi težkoč, ki jih stavi ta država in radi večjih ugodnosti, ki jih uživa avstrijski les, ni mogoče in tudi naš les ni prikrojen zahtevam francoskega trga. Grčija plačuje 50% v bonih. Pa ne samo to, po suhem je izvoz iz Dravske banovine v Grčijo nemogoč radi previsoke železniške tarife. Tudi druge države ne pridejo v poštev, ker nimamo

zvez ter tudi nimamo dimenzij, ki bi bile prirojene za vse te trge.

Razpravljalo se je tudi o izvedbi prostovoljnega bolniškega zavarovanja, ki naj bi se event. priključilo sedanji akciji ljubljanskega združenja. Kakor hitro se pribavi osnovno gradivo, bo združenje skušalo izvesti to akcijo, ki je že dolgoletna želja našega trgovstva.

K predvideni ustanovitvi stanovskega glasila je poročal tajnik Zm. Kožman. Na predsedstveni seji Zveze trgovskih združenj se je razmotrivalo o tem vprašanju ter prišlo končno do soglasnega zaključka, da je možna izvedba ustanovitve stanovskega glasila v okviru »Trgovskega lista«, ki bi imel posebno tedensko izdajo, na katero bi moral biti naročen brez izjeme vsak trgovec. Vsa združenja bi morala gledati na to, da prejema list vsak trgovec, pa tudi naš najmanjši trgovec na deželi, da bi bili vsi poučeni v trgovskih zahtevah, o stanovskih borbah trgovstva in o vseh aktualnih ter perečih gospodarskih vprašanjih. To je izvedljivo le pri nizki naročnini, katero bi član plačal že z letno doklado.

V nadaljnji debati se je zlasti poudarjala potreba akcije za pobijanje krošnjarstva in šušmarstva. Združenje bo izdalo o tem posebno okrožnico, s katero bo razpisalo nagrade, ki jih dobe oni, ki krošnjarja, odn. šušmarja ovadijo ali primejo.

Predsednik Franjo Sire je poročal nato o osnutku novega trgovskega zakona, ki pride v kratkem pred skupščino.

Tajnik Zm. Kožman je poročal o letošnjih davčnih ocenah pridobnine in prometa. Ugotovil je, da so ocene kljub nazadovanju poslovanja in kljub že čezmerni lanskolletni oceni v tekočem letu znatno zvišane, kar je posledica znova poostrene davčne prakse ter spremembe pri sestavi davčnih odborov, v katerih ima sedaj davčna uprava večino. Vloženih je izredno veliko število pritožb, ki jasno izražajo nezadovoljstvo davkoplačevalcev. Posledice zvišanja davčne ocene se kažejo tudi v vedno večjem odlaganju obrtnih listov. Končno treba tudi opozoriti, da se kljub težki krizi davčni zaostanki neizprosno izterjujejo in da je vsaka prošnja za obročno odplačilo bila doslej brezuspešna. Tudi v interesu državne blagajne bi bilo, da pokaže davčna uprava več prizanesljivosti, ker se bo sicer število davčnih zavezancev strahotno znižalo.

Italijanske ladje zopet nakladajo jugoslovansko blago

Iz Šibenika poročajo, da so zopet pričele prihajati v naša pristanišča italijanske ladje po blago. Veliki italijanski parnik »Maria Clara« je naložil 700 ton premoga, dne 16. decembra je prišel parnik »Xenios«, ki je naložil 1200 ton premoga. Neko naše premogokopno podjetje je sklenilo z neko italijansko tvrdko dogovor o dobavi 10.000 ton premoga. Tudi več italijanskih jadrnic je prišlo v šibeniško pristanišče po blago. Propaganda nekaterih hipernacionalističnih italijanskih listov, da se ne izvozi iz naše države niti blago, za katero ne veljajo sankcije, se je ponesrečila. Da bi se pa izvozil les, ni nobenega upanja. Vsa trgovina z Italijo pa trpi predvsem zaradi valutnih težkoč.

Japonsko blago v Jugoslaviji

»Deutsches Volksblatt« objavlja naslednji dopis iz Vrbsa: V tukajšnjih trgovinah se vedno bolj pogosto pojavlja japonsko blago, in sicer po zelo nizkih cenah. Tako se morejo kupiti v Vrbsu že nekaj dni pristni japonski čajni servisi iz finega ko papir tenkega japonskega porcelana. Kljub velikim prevoznim stroškom je cena teh čajnih servisov za polovico manjša ko cena servisov iz evropskega porcelana. Pred kratkim so bila v neki trgovini na prodaj tudi prva japonska kolesa. Če je njih kvaliteta le količjak zadovoljiva, potem bodo ta kolesa zaradi svoje nizke cene brez konkurence. Japonsko kolo velja namreč samo od 550 do 1000 Din.

Prijava rentnine

Davčna uprava je objavila naslednji poziv za vlaganje prijav dohodkov, ki so vezani rentnini. V informacijo davčnih zavezancev ponatiskujemo ta poziv, ki se glasi:

Vse osebe, ki imajo dohodke od premoženjskih predmetov in premoženjskih pravic, so dolžne te dohodke napovedati v roku od 1. januarja do 31. januarja 1936.

Rentnina se plača na dohodke od premoženjskih predmetov in premoženjskih pravic, ki niso zavezani zemljarini, hišnemu davku, pridobitni, niti družbenemu, niti uslužbenemu davku.

Kot taki dohodki se smatrajo posebno:

1. Obresti in rente od obveznic (obligacij), ki so jih izdali država, samoupravna telesa, delniške družbe ali zakladi, če niso s posebnim zakonom tega davka oproščene;

2. obresti od dolgov kakršnekoli vrste (krajnoročna, hipotekarna, menična posojila, posojila proti zadolžnici ali brez nje — posojila na vero);

3. obresti od zastale kupnine;

4. obresti od hranilnih vlog kakršnekoli vrste: na hranilno knjižico, tekoči račun itd.;

- 5.časne ali doživljenske rente, alimentacije, užitki in prevžitki, zavarovalne rente;

6. rente (povračila, odškodnine) za odstopitev pravice izkoriščanja patentov, avtorskega prava, privilegijev, za odstopitev pravice kopanja rudnega blaga, uporabe mineralnih izvirov in podobno;

7. obresti, rente, dividende in slični povračila, ki se prejmejo iz inozemstva;

8. najemnine, zakupnine in vsakršni drugi dohodki od premoženja in premoženjskih pravic, ki niso zavezani nobenemu drugemu davku, n. pr. zakupnine za tovarniško, kopalniško, gostilniško in trgovinsko opremo, zakupnine za dovoljenje afiširanja, za dovoljenje prehoda čez tuje posestvo in podobno;

9. zakupnine za stavbišča in druga zemljišča, če so ta večja od katastrskega čistega dohodka, brez ozira na to, kako se ta zemljišča izkoriščajo. (Prav tako je tre-

ba prijaviti zakupnine za dvorišča, čeprav so velika tudi do 500 m², ako so dana v zakup ločeno od poslopja).

Predmet obdajanja je v letu 1935. dejansko doseženi dohodek.

Davčne prijave morajo vložiti upniki, t. j. osebe, ki te dohodke sprejemajo. Ako se upnik nahaja v inozemstvu, mora napoved vložiti dolžnik, ki mora tudi davek plačati mesto upnika. Za one osebe pa, ki se nahajajo v inozemstvu, pa prejema imenovane rente od odstopljenih pravic, izkoriščanja patentov, avtorskega prava in dr. iz tuzemstva, mora napoved vložiti in davek plačati dolžnik, oziroma podjetje, ki te rente izplačuje.

Po čl. 6. zakona o davku na samce, morajo davčni zavezanci rentnino v napovedi navesti razen ostalih podatkov še okolnost, ali so samski, vdovci, brez otrok, oziroma ločeni, in koliko so stari.

Kdor napovedi ne vloži v roku, določenem v tem pozivu, bo plačal kot kaznen 3 odstotke odmerjenega osnovnega davka, a 10%, če napovedi ne vloži niti na osebni poziv v roku osmih dni.

Davčnega zavezanca, ki namenoma, da bi se izognil plačanju davka, da v napovedi neresnične izjave, ali zataji kak vir dohodkov, zadenejo posledice iz čl. 142. zakona.

Nepisni morejo vložiti napoved pri davčni upravi ali občini na zapisnik.

Davčna napoved za rentnino se vloga pri oni davčni upravi ali občini, pod katero ima davčni zavezanec svoje gospodinjstvo (ne glede na kraj, kjer se nahaja premet, od čigar dohodka se plača rentnina). Gospodinjstvo se smatra, da je tam, kjer davčni zavezanec redno stanuje skupaj z člani gospodinjstva.

Obrazec davčne napovedi se dobi v davčni upravi ali občini za ceno 50 par.

Davčni zavezanec lahko zahteva potrdilo, da je napoved vložil.

(K tej objavi davčne uprave dostavljamo, da je finančno ministrstvo izdalo na davčne uprave še posebno okrožnico glede prijave in odmere rentnine. Najvažnejša določila iz te okrožnice objavimo prihodnjič. Op. ured.)

Nova uredba o kartelih

(Konec.)

Državna kontrola.

§ 16 a) — Poslovanje kartelov in njihovih organov nadzoruje ministrstvo za trgovino in industrijo neposredno ali pa po bankih upravah. Ta kontrola se izvaja po navodilih ministra za trgovino in industrijo. Stroški te kontrole padejo v breme kartelnega fonda.

Kontrolne oblasti nadzirajo vse poslovanje kartelov in njihovih organov. Organi nadzornih oblasti morejo prisostvovati vsem zborom in sejam kartelnih zastopstev in njihovih organov, o katerih morajo karteli pravočasno obvestiti nadzorne oblasti. Karteli in njihovi organi so dolžni dostavljati nadzorim oblastem vsa poročila in vse podatke, ki bi jih zahtevali. Ministrstvo za trgovino in industrijo more vsak čas odrediti pregled poslovanja kartelov, njihovih organov in v kartelu včlanjenih podjetij — v smislu določil § 9.

V § 17. odst. 1. v začetku točke 1 se izpušči »1«. Točka 2. odst. 1 se izpušči. Kot nov odstavek 2 se vstavi: »2 denarno kaznijo do 100.000 Din se kaznuje, kdor bi odklonil poročila in podatke nadzorim oblastem v smislu § 16a.«

V § 22. odst. 1 se izpremenita točki 1 in 2 ter se glasita:

1. kdor ustanovi ali vzdržuje kartel, uporablja ali izvršuje njegove dogovore, sporazume ali določila predno so bila prijavljena v registracijo, kdor uporablja ali

izvršuje izpremembe ali dopolnitve dogovorov, sporazumov ali določil, ki niso bile po predpisih prijavljene v registracijo;

2. kdor izvršuje ali uporablja ukrepe in sklepe, navedene v odst. 1. § 7., v nasprotju z določili § 7, čeprav je ministrstvo za trgovino in industrijo odgodilo njih izvrševanje.

V § 23 se mesto besed »odnosno komisarija po § 12« postavi »odnosno organa nadzorne oblasti po § 16 a«.

V § 28 postane dosednji 2. odst. 1 odst. in se glasi: »Prošnje vložene na ministrstvo za trgovino in industrijo za dovoljenje ustanovitve kartela v smislu uredbe o kartelih z dne 3. avgusta 1934 se smatrajo kot prijave v smislu določil § 2. odst. 2. teh izprememb in dopolnitev. Kartelne pogodbe, sporazumi ali dogovori, na katere se te prošnje nanašajo, dobe pravno veljavo s sklepom, ki ga bo izdal na posamezno prošnje minister za trgovino in industrijo v roku 15 dni po uveljavljanju teh izprememb in dopolnitev.«

Dosednji odstavek 3 postane odstavek 2 in se glasi: »V kartelnih organizacijah ne morejo biti zaposleni tuji državljani.«

V §§ 18. in 21. odst. 2 mesto § 13. se postavi § 12.

Vse te izpremembe in dopolnitve so stopile v veljavo dne 14. decembra, ko so bile objavljene v »Službenih novinah«.

Novi maciborski proračun

Mestno knjigovodstvo je razgrnilo novi mestni proračun za leto 1936/37. Proračun se deli na dva dela, v proračun mestnega zaklada v višini 23.873.600 Din in mestnih podjetij v višini 32.262.364 Din.

Proračun mestnega zaklada ima te postavke: splošna mestna uprava 1.342.200 (lani 1.352.050), mestne davščine 274.000 (275.500), amortizacija in obrestovanje mestnih dolgov 8.140.850 (8.459.155), ceste, ulice in parki 2.359.900 (neizpremenjeno), gasilstvo 106.500 (116.000), socialno skrb-

stvo 2.902.890 (2.671.155), zdravstvo 2 milijona 55.390 (2.025.500), šolstvo 1.347.480 (1.326.714), znanost, umetnost in prosveta 228.100 (390.100), postavka je tako znižana, ker je občina že plačala Sokolu odškodnino za prostor v Ljudskem vrtu in je odpadel zato znesek Din 110.000 za šolstvo, obrt in trgovina 301.000 (182.000), postavka je povišana zaradi izpolnitve ženske obrtne in nadaljevalne šole, vojaški urad 20.000 (isto), raznoterosti 1.080.390 (967.699). V tej postavki je tudi znesek

523.025 za policijo ter za gradbeni sklad bolnišnice 267.000, za obrambo pred napadi z zraka 60.000 Din.

Proračun mestnih podjetij je od lanskega višji za 1.892.263 Din, a se bo ta povisek kril iz dohodkov mestnih podjetij, ker je ves ta povisek namenjen za potrebne investicije v mestna podjetja.

K omenjenim postavkam bi bilo pomembno, da so se osebni razhodki nekoliko znižali napram lanskim zaradi predvidenega znižanja prejemkov mag. uslužbencev. Kljub temu so pa še precej visoki, saj znašajo okrog 15 1/2% vsega proračuna.

Zanimivo poglavje tvorijo občinski dolgi. Postavka za amortizacijo in obresti je v novem proračunu nižja od lanske zaradi tega, ker so bili nekateri dolgi v tekočem letu že odplačani, od novega 7 milijonskega posojila za novo šolo v magdalenskem predmestju so pa vnešene samo obresti brez amortizacije, ker posojilo še ni v celoti realizirano. Če primerjamo celotni proračun z amortizacijo in obrestovanjem dolgov, vidimo, da znaša slednja skoro 1/3 proračuna kar je prav za prav zelo visok odstotek. Kljub temu pa je treba poudariti, da je občina vse svoje obveznosti dosedaj najtočneje izpolnjevala ter je leta 1935/36. odplačala samo na glavnici 3.660.158 Din. Ob zaključku letošnjega leta znašajo vsa od občine najeta posojila 60.125.597 Din (omenjenih 7 milijonov za novo šolo nismo prišteli).

Pozdraviti je, da je vsaj nekoliko zvišana postavka za obrt, trgovino in tujski promet. V glavnem gre sicer vse to na račun izpolnitve gospodinjke in obrtne šole v Vesni, vendar so tudi nekatere druge postavke povišane.

Pri iskanju kritja je letos prevladovalo mnenje, da se ne smejo zvišati bremena, s katerimi so davkoplačevalci že itak preveč obdani. Zaradi tega ostane kot glavna davščina dosedanja 40% določila na državne davke. Ostane tudi uvoznina ter vse ostale mestne davščine, ki jih poznamo že iz dosedanjih proračunov. Uvoznina na mas, sir, kvas in nekatere druge najnujnejše življenjske potrebščine pa je občinski svet že itak na eni zadnjih sej znižal.

K proračunu bi bilo prav za prav treba še šteti regulacijski sklad, ki se vodi posebej in znaša za novo proračunsko leto 465.000 Din. Ta sklad je predviden v novem gradbenem zakonu ter se vodi pri občini sedaj že četrto leto. Dotira se iz proračuna mestne občine in iz lastnih dohodkov ter se je zelo obnesel, ker se je iz njega izvršila dosedaj regulacija in ureditev večine mestnih ulic.

Tečaji na velikih borzah so nazadovali

Na vseh velikih svetovnih borzah se je pokazala v preteklem tednu velika vzdržnost kupcev, kar je povzročilo na večini borz nazadovanje. Le v Milanu so se tečaji znova dvignili, kar pa je v glavnem posledica bega v vrednote. Gibanje tečajev daje ta tabela indeksnih števil:

Koncem 1927	= 100%	30. XI.	7. XII.	14. XII.
London	78.8	77.8	75.8	
Pariz	49.7	50.7	50.3	
Berlin	34.7	34.7	34.1	
Praga	69.9	70.7	70.7	
Bruselj	33.4	34.4	33.8	
Dunaj	41.0	41.4	41.2	
Amsterdam	38.3	39.0	38.7	
Stockholm	16.4	16.6	16.4	
Curich	36.9	36.9	36.7	
Milan	91.7	93.7	95.0	
New York	84.5	85.3	82.3	

Mednarodni borzni indeks je na podlagi teh števil padel od 52.8 na 52.2%.

Politične vesti

V Sofiji se je začel proces proti polkovniku Velčevu in tovarišem, ki so obtoženi, da so pripravljali zaroto proti vladi in casju. Proces se vrši v učilnici poštnega ravnateljstva ter je ves promet okoli poslopja ustavljen. Policija je izdala zelo stroge varnostne odredbe. Predsednik sodišča je general Petrov. Takoj v začetku razprave je prišlo do ostrega spopada med zagovorniki in sodiščem, ker je sodišče odreklo pravico zagovarjanja vsem odvetnikom, ki niso rezervni oficirji. Na zahtevo drž. tožilca je bila kljub vsem protestom odvetnikov proglašena razprava za tajno. Ponovno je prišlo tudi do incidentov, ker je državni tožilec očital obtožencem, da so bili v zvezi s tujimi listi, zlasti s srbskimi. Proces bo trajal več dni in vlada zanj v vsej Bolgarski ogromno zanimanje.

Pod vtisom vedno močnejšega odpora angleške javnosti proti Laval-Hoareovemu kompromisnemu predlogu je v sredo odstopil angleški zunanji minister Hoare. Angleška vlada, ki je izvajala svojo veliko volilno zmago baš zato, ker je odločno nastopila za ohranitev avtoritete Zveze narodov in za kolektiven nastop proti vsakemu napadalcu ter rušitelju mira, je spoznala, da bi zaigrala ves svoj vpliv, če bi še nadalje vztrajala pri nemogočih pariških kompromisnih predlogih. Pričakovati je, da se bo sedaj sankejska politika proti Italiji nadaljevala z vso doslednostjo.

Ne več kot minister, temveč samo kot poslanec je branil na seji poslanske zbornice Hoare pariške kompromisne predloge. Med drugim je izjavil, da je imela njegova pot v Pariz samo en cilj, da obvaruje Evropo pred vojno. Ta nevarnost pa je bila tu, ker je Mussolini izjavil, da bo smatrala Italija petrolejske sankcije kot vojne sankcije. Vojne z Italijo se sicer Angliji ni treba bati, toda nevarnost je bila, da razpade Zveza narodov, ker druge države ne bi nič žrtvovala za kolektiven nastop v korist mira. Izbrati je bilo treba med popolnim sodelovanjem vseh članic Zveze narodov in nezadovoljivim kompromisom. Ker sodelovanja ni bilo, se je odločil za drugo rešitev in prepričan je, da je ravnal prav. Ker pa vidi, da je večina javnega mnenja proti njegovemu predlogu, je odstopil.

Angleški delavski listi pa pišejo, da je Hoare moral odstopiti predvsem zaradi napetosti, ki je nastala zaradi njegove politike med Anglijo in Egiptom.

Na seji angleškega parlamenta je na koncu debate povzel besedo Baldwin. Dejal je, da so bili telefonski stiki med Parizom in Londonom v nedeljo pretrgani in zato ni mogel Hoare dobiti stikov z angleško vlado. S pristankom na pariške predloge je bila napravljena napaka. Pariški predlogi so sedaj mrtvi in Anglija bo storila vse, da očuva avtoriteto Zveze narodov. Nastala je skoraj vojna nevarnost, ker niso vse druge države nastopile tako odločno ko Anglija. Glavni cilj angleške politike bo za to, da povsod prodre duh kolektivnosti.

Austin Chamberlain pa je izjavil, da bi bilo etiopske vojne že konec, če bi vse države pokazale isto odločnost ko Anglija. Koncem svojega govora je naglasil, da so vse vesti, da se hoče ustanoviti nekak direktorij štirih velisil, neosnovane.

Na seji izvršilnega odbora radikalno-socialistične stranke v Parizu so nekateri poslanci silno napadali politiko Lavalove vlade in jo označili kot nečastno. Ker ni hotel noben poslanec teh ostrih očitkov proti Lavalovi vladi preklaticati, je Herriot odstopil kot predsednik stranke. Svoje ostavke ni hotel preklaticati, čeprav so ga vsi člani izvršilnega odbora za to prosili. Pričakujejo, da bo ostavka Herriota povzročila tudi demisijo Lavalove vlade.

Na seji Sveta Zveze narodov je v četrtek razpravljalo o pariških predlogih. Ker se dolgo časa sploh nihče ni hotel oglašati k besedi, je nastal zelo mučen molk, ki ga je pretrgal sovjetski delegat, ki je priporočal, da se o teh predlogih sploh ne govori več. Njegovega mnenja so bili tudi nekateri drugi delegati, vendar pa je predri predlog Ruždi Arasa, ki je izjavil, da se je treba Angliji in Franciji zahvaliti za njuno delo, ves predlog pa naj se odstopi odboru trinajstorič. S tem je v lepši obliki pariški kompromisni predlog za vedno pokopan.

Sankejski odbor je bil po seji Sveta odgojen, ker se je hotelo počakati na rezultat zunanje politične debate v angleškem parlamentu. Pred božičnimi prazniki bi se sestal je, če bi se Anglija odločila za takojšnjo poostreitev sankcij.

SLOVENIA-TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

ocarinenje

uvoznega in izvoznega blaga, po svojem car. posr. l. Kladniku, viš. car. insp. v p. — revizije deklaracij — carinske reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Po izkazu Narodne banke z dne 15. decembra se je njeno stanje izpremenilo takole (vse številke v milijonih Din):

Skupna zlata in devizna podloga se je dvignila za 0,25 na 1.455,78.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so narasle za 14,16 na 316,88. Vsota kovane denarja se je povečala za 16,7 na 320,49.

Posojila so se zopet znatno znižala, in sicer za 18,3 na 1.778,4. Od drugih aktivnih postavk bi bilo omeniti še te večje izpremembe: prejšnji predjemi držav so se zmanjšali za 0,1 na 1.680,6, nepremičnine so se povečale za 0,6 na 161,0, razna aktiva pa za 0,8 na 508,49.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 57,1 na 4.756,5, obveze na pokaz pa so se zato povečale za 49,5 na 1.440,18. Obveze z rokom so nazadovale za 0,5 na 203,7. Razna pasiva so se povečala za 22,46 na 212,2.

Skupno zlato in devizno kritje se je dvignilo na 30,18%, samo zlato pa na 27,42%.

Odlog plačil je dovoljen:

Kmečki hranilnici in posojilnici v Koroških za 6 let. Odlog plačil velja za dolgoro, nastale pred 8. 4. 1935. Obrestna mera za stare vloge se odreja na 2 in pol odstotka.

Hranilnici in posojilnici v Radniških za 6 let. Odlog plačil velja za dolgoro, nastale pred 17. januarjem 1934. Obrestna mera za stare vloge se odreja na 3%.

Nov padec cen srebra

Na londonski borzi, ki je bila doslej glede cen srebra odločilna, je v zadnjem času začel padati tečaj srebra in padel pred dnevi na 24 penijev za unčo. Neposredni vzrok tega padca je bila ustavitel ameriških nakupov srebra. Londonski trgovci s srebrom so namreč dolgo zaslužili silne denarje zaradi ameriških srebrnih nakupov in ta zaslužek je revoltiral Ameriko, da je naenkrat te nakupe ustavila. Posledica tega je bila panika na londonskem trgu in ponudba srebra je bila tako velika, da bi padel tečaj srebra tudi pod 20 penijev. Zato so na londonski borzi ustavili notacijo srebra. Amerika je mogla ustaviti svoje londonske nakupe srebra, ker so z uvedbo papirnatega denarja na Kitajskem postale proste velikanske količine kitajskega srebra. Listi pišejo, da gre za 2 milijarde unč kitajskega srebra. Ameriški finančni minister Morgentau je sicer izjavil, da bo Amerika zopet začela nakupovati srebro, toda ne več po cenah, ki bi jih diktiral London. Cena srebra se bo zato najbrže zopet nekoliko popravila, toda stare višine ne bo po vsej verjetnosti več dosegla.

Romunska vlada je izdala listo slabih in krepkih deviz. Kot krepke se smatrajo: francoski in švicarski frank, albanski lek, belga, dolar, palestinski funt, egiptski funt, turška lira, zlot, dinar, hol. guldinar, pezeta ter češkoslovaška, danska, švedska in norveška krona. Kot slabe devize pa veljajo lira, pengö, šiling, drahma, lev in nemška marka. Narodna banka pa si je pridržala pravico da ta seznam tudi po potrebi izpremeni.

Češkoslovaške bankovce morejo imeti pri sebi oni, ki samo potujejo skozi Češkoslovaško. Vendar pa jih morajo pri vstopu prijaviti. Sicer pa smejo imeti potniki čsl. bankovcev za največ 300 Kč. Kdor pa ima ček, ta more pri povratku vzeti iz Češkoslovaške s seboj 1000 Kč, toda v novejih največ 300 Kč.

V Curihu notira zopet Milan in sicer po tečaju 2482. Ta tečaj pa velja le v klirinškem trgu. Na prostem trgu je tečaj mnogo nižji.

Po zadnjem izkazu Reichsbanke se je obtok plačilnih sredstev povečal za 5678 na 6135 milijonov mark, istočasno pa je zlata podloga padla za 5,9 na 82,3 milijono

nov mark. Zlato je šlo predvsem za nakup živil za božične praznike.

Zaradi prepovedi uvoza mark v Nemčijo je nastal v Amsterdamu trojni tečaj za marke. Za bankovce po 50, 100 in 1000

mark znaša disagio 40 odstotkov za bankovce pa 20 mark 32 odstotkov in za srebrni nemški denar, ki se prosto uvaža, le 30 odstotkov.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Devizno tržišče

Tendence nestalna; promet Din 3.981.711'18

Napram prejšnjemu borznemu tednu so se na borznih sestankih tekočega tedna povečali devizni zaključki za skoro 1'2 milijona dinarjev. Dnevni devizni promet se je gibal takole:

16. XII. Din	600.740'23	Berlin—London
17. XII. Din	499.634'34	Amsterdam—London
18. XII. Din	412.767'71	Berlin—Dunaj
19. XII. Din	967.440'59	Dunaj—Berlin
20. XII. Din	1.501.128'31	London—Dunaj

Izmed posrednih deviz je bil v tekočem borznem tednu dosežen največji promet v avstr. šilingih in v angleških funtih ter znaša porast prometa samo v teh dveh devizah nad en milijon dinarjev.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden (vse v tisočih Din)
Amsterdam	64	479
Berlin	772	487
Din-deviza	336	203
Dunaj	711	1.347
Curih	205	71
London	477	891
Madrid	7	—
New York	75	57
Praga	—	105
Pariz	140	224
Solun	24	118

Narodna banka ni več dajala angl. funtov v privatnem kliringu in tudi nemške kompenzacijske marke so bile nabavljene v privatnem kliringu brez njenega sodelovanja. Pač pa je še nadalje intervenirala v devizah Curih, Amsterdam in Pariz, a le v obsegu običajnih dnevnih deviznih kontingentov.

Ves tekoči borzni teden so bili trgovani avstrijski šilingi, in sicer 16. ter 17. t. m. na bazi Din 8'85 do Din 8'95, v naslednjih dveh dneh na bazi Din 8'88 do Din 8'98, a včeraj že na bazi Din 9'— za blago (ponudba), Din 8'90 pa za denar (povpraševanje). Boni grške Narodne banke so bili poton privatnega kliringa zaključeni na bazi Din 30'15 do Din 30'85 le v ponedeljek, 16. t. m., dočim je notirala nemška kompenzacijska marka v privatnem kliringu

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Din 14'— v povpraševanju in Din 14'20 v ponudbi dne 16. ter 19. t. m., na včerajšnji borzni dan pa za 9 par niže, t. j. Din 13'91 do Din 14'11.

Devize	S prvo Narodne banke		20. XII. 1935	
	Povpr. Din	Pon. Din	Povpr. Din	Pon. Din
Amsterdam	2970'—	2984'60	2965'72	2980'32
Berlin	1756'08	1769'95	1756'08	1769'95
Bruselj	737'87	742'93	738'23	743'29
Curih	1421'01	1428'08	1421'01	1428'08
London	215'57	217'62	215'28	217'34
New York	4350'08	4388'39	4344'78	4381'05
Pariz	289'13	290'57	289'60	291'03
Praga	181'35	182'45	181'63	182'73

V razdobju tega tedna so bile dosežene te-le tečajne razlike (v poenih): Amsterdam —4'28, Bruselj +0'36, London —0'29, New York —5'35, Pariz +0'47 in Praga +0'28. Curih je ostal neizpremenjen, Berlin je včeraj beležil na bazi tečajev od 16. t. m., Trst sploh ni notiral.

Efektno tržišče

Tendence neizpremenjene stalne

Na tukašnjem efektivnem tržišču je vladalo — nalik prejšnjim tednom — skoroda popolno mrtvilo. Brez novice so ostali bančni in industrijski vrednostni papirji, dočim so beležili državni efekti na prvem in zadnjem borznem sestanku tega tedna:

16. decembra 20. decembra			
Din	Din	Din	Din
7% investicijsko pos.	75'—	78'—	75'—
8% Blairovo posojilo	81'50	83'50	80'—
7% Blairovo posojilo	71'50	72'50	70'—
7% Seligman. pos.	74'—	76'—	75'—
4% agrarne obv.	45'—	47'—	43'—
6% begluške obv.	61'—	62'—	61'—
2½% vojna škoda	365'—	368'—	360'—
Stabilizacijsko posojilo, 5%	—	—	—

srednjeročne obveznice za finansiranje javnih del in 6% obveznice dalmatinskega agrara pa sploh niso beležile.

Žitno tržišče

Tendence še vedno čvrsta

V tem tednu je bil na tukašnji borzi zaključen samo en vagon pšenice in tri vagoni koroze. Mlevski izdelki so notirali brez izprememb, prav tako slavonski oves, dočim je na predvčerajšnjem borznem sestanku pričela na novo beležiti prekmurska prekomerno suha koroza. Času primerno suha koroza, letine 1935, se je podražila za Din 7'—, banatska pšenica pa za Din 1'— pri 100 kg, medtem ko je bačka pšenica v tem tednu popustila za Din 1'50 pri 100 kg.

Naš pravi domači izdelek.

Zito:		Din	Din
Koroza:	času primerno suha, letine 1935, s kvaliteto garancije, franko vagon nakladalna postaja	104'—	107'50
	prekomerno suha, franko vagon nakladalna postaja, plačljivo proti duplikatu	113'—	115'—
Pšenica:	bačka 79/80, promptna dobava	166'—	170'—
	banatska 78, promptna dobava	166'—	170'—
Oves:	nov, zdrav, suh, rešetan, feo. vagon slavonska post., plačljivo proti duplikatu	144'50	145'—

Mlevski izdelki:		Din	Din
Moka:	pšenična Og. banat. postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265'—	275'—
	pšenična Og. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265'—	275'—
	pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245'—	250'—
	pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225'—	230'—

Otrobi:		Din	Din
	pšenični, debeli, v ežal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prometni davek, feo. vagon, bačka postaja	110'—	115'—

Lesno tržišče
Tendence zelo mlačna

Do poostitve sankcij proti Italiji še ni prišlo in se ostre sankcije ne izvajajo, pač pa se izvajajo represalije, ki zadenejo, žal, le manjše ljudi, njih posledice pa najbednejše sloje. Mnogi se že sprašujejo, da-li bi ne bilo morda boljše, da niso zaščiteni po raznih paktih in pri teh ugodnostih — propadajo, kot pa da so zaščiteni, a pri tem zmrzujejo in gladujejo. Vsaj nižji so povsem upravičeno tega mnenja.

V tej sezoni so se oddajala drva — večji del — Italiji, in sicer predvsem zbog olajšav pri železniških tarifah, ki jih uživajo drva pri izvozu v Italijo. Nastane vprašanje, kam naj proda naš kmet drva, ki jih je že pripravil in se zdaj kvarijo. Naj se navede vsaj en primer, da bo mogoče približno presoditi, kaj se vse misli storiti za omiljenje sedanega nevdružnega položaja. Drva so bila prodana v Postojno po 16 do 17 dinarjev zbog tega, ker se je pri tem poslužilo ugodnosti zmanjšanih tarif. Logično bi bilo, da bi se ta drva oddajala onim krajem v naši državi, kjer jih primanjkuje. To pa je nemogoče, ker stane po lokalnih tarifah prevoz drv v državi več kot pa blago samo. Ali se ne bi v tem pogledu kaj koristnega moglo ukreniti? Sicer pa je skoraj gotovo, da se — po stari preizkušeni praksi — ne bo storilo nič!

Dobave-licitacije

Direkcija drž. železnice v Ljubljani sprejema do dne 23. decembra ponudbe za popravilo raznega perila.

V Intendanturi komande Vrbanke divizijske oblasti, Banjaluka, se bo sklepala dne 24. decembra pismena pogodba za nabavo 40.000 kg riža, 35.000 kg zdroba, 30.000 kg makaron in 25.000 kg jesprenjčka.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Antona Skoka, posestnika in lastnika parne žage v Domžalah. Poravnalni sodnik Grum, poravnalni upravitelj odvetnik dr. Trampuž. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Kamniku dne 18. januarja ob 9. Rok za oglasitev do 12. januarja.

Od 3—5%

se Vam obrestujejo prihranki, ki jih naložite pri nas.

Pred zločinci

je zavarovan denar, ki se zaupa nam.

Nad 10.000 vlagateljev

štejemo v svoj krog.

Vabimo vani vse,

ki hočete vlagati v shranitev in obrestovanje pri zavodu, za katerega jamči z vsem premoženjem in davčno močjo **Dravska banovina.**

Kratkoročna posojila

dajemo pod ugodnimi pogoji

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVINE

(prej Kranjska hranilnica) **LJUBLJANA**

Verlič Josip, Ljubljana

lastnik trdke:

Ant. Krisper
Coloniale
Tyrševa c. 31

Ustanovljeno
leta 1834

Telefon št. 23-63
Brzojavi:
Krispercoloniale

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Veleprazarna kave - Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode
Točna postrežba!

Izdaja potnih listov in potrdila o plačanih davkih

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to načelno pojasnilo:

Pri izdaji potnih listov je treba razlikovati med osebami, ki za vedno odpotujejo iz države in med onimi, ki prosijo za potni list le za omejeno dobo bivanja izven države. Osebe, ki za vedno odpotujejo iz Jugoslavije, morajo prošnji za potni list priložiti potrdilo, da so plačali vse davke, to je tako tekoče kot tudi one davke, ki bi jih morali plačati v obdobjih v smislu § 28. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. februarja 1934, če bi ostali v državi. Osebe pa, ki zaprosijo za potni samo za omejeno dobo bivanja izven države, pa morajo predložiti samo davčno potrdilo, da so plačali tekoče davke in one obroke, ki so v smislu preje navedenega paragrafa že zapadli. Odslej velja samo ta razlaga navedenega paragrafa.

Doma in po svetu

Naš novi poslanik v Berlinu Cincar-Marković je izročil Hitlerju svoja poverljiva pisma. Hitler je v odgovoru na njegov nagovor dejal, da bo nemška vlada storila vse, da se odnosi med Nemčijo in Jugoslavijo še poglobijo.

Rektorat beogradske univerze javlja, da bo univerza zaprta, dokler se ne konča preiskava o zadnjih nemirih.

V Zagrebu so začeli s prvimi deli za zgraditev velike nove bolnišnice na Rebru. Bolnišnica bo zgrajena v dveh etapah ter bodo skupno veljala gradbena dela 65 milijonov Din. Tudi v Ljubljani se mora začeti z razširjenjem bolnišnice!

Za vsa mizarska dela v novi palači skupščine, ki mora biti do letošnje jeseni popolnoma gotova, je dovolil gradbeni minister 283.092 Din.

Novoimenovani predsednik občine v Somboru dr. Laza Radišić se je vrgel pod vlak. Vzrok samomora še ni znan.

Dr. Beneš niso volili le poslanci Henleinove stranke, narodni demokrati, fašisti in nekateri posamezniki. Pač pa so glasovali za predsedniškega kandidata Madžari in za Beneša so glasovali tudi Hlin-kovi Slovaki.

Danska vlada je odpovedala trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

Za grškega vojnega ministra je bil imenovan general Papagos.

Belgijski vojni minister namerava zahtevati izredne kredite za oborožitev belgijske vojske in podaljšanje vojaške službene dobe za 4 mesece.

Papež namerava predlagati italijanski in etiopski vojski, da bi za čas božičnih praznikov, to je od 22. decembra do 6. januarja, ustavili vse sovražnosti.

Da je nastal popoln preokret v angleški zunanji politiki je dosti pripomogel tudi Mussolini s svojim govorom v Pontinii. Dejal je namreč, da se je proti Italiji zbrala vsa fronta konservativcev, egoistov in hinavcev in da je bila Lavalova iniciativa samo grda mistifikacija, na katero pa 44 milijonski italijanski narod ne bo nasedel. Italijanski listi so skušali pozneje sicer vtis tega govora ublažiti, a je bilo že prepozno.

Etiopska vlada je po svojem zastopniku Marjamu odgovorila na pariške kompromisne predloge, ki jih v celoti zavrača. V svojem odgovoru pravi, da bi bilo v nasprotju s čl. 10. pakta o Zvezi narodov, če bi Zveza narodov zahtevala od Etiopije, da odstopi del svojega ozemlja, da sprejme vsiljene svetovalce ali da odstopi v nasprotju s svojimi interesi drugi državi gospodarske koncesije. Zato smatra pariške predloge kot nasprotni paktu o Zvezi narodov ter pričakuje od Zveze narodov, da to potrdi.

Italijanske tvornice letal so dobile nova velika naročila italijanske vlade, da delajo vse tvornice s polno paro. Vsi delavci v tvornicah so mobilizirani. Italijanska vlada se je prepričala, da edino v letalih nadkriljujejo italijanske čete Etiopce in da so zato letala najučinkovitejše orožje.

Tudi maršal Badoglio priznava v svojem poročilu, da so se morale italijanske čete na severni fronti ob reki Takaze umakniti 20 km daleč. V poročilu se tudi priznava, da so imele italijanske čete velike izgube.

Novo obrambne topove proti tankom je dobila angleška vojska.

Posadka norveškega parnika »Speroc« je stopila v stavko v protest, ker je nakladal parnik železo za Italijo.

Italijansko vojno letalo se je v bližini Taranta ponesrečilo. Pilot je bil ranjen, oficir opazovalec pa ubit.

Največja romunska tvornica vagonov, last trdke Sier v Prasovu, je v plamenu. Bencinski rezervarji so eksplodirali, nakar so se vnela tudi skladišča olja. Nevarnost je, da bo vsa tvornica pogorela do tal.

Tržna poročila

Zagrebski tedenski sejem

Zadnji zagrebski tedenski sejem je bil kljub slabemu vremenu dobro obiskan in tudi dogon je bil zadovoljiv. Cena živini je ostala zbog pomanjkanja tujih kupev skoraj neizpremenjena, podražili pa so se pujski zaradi živahnega povpraševanja, dočim je ostala cena prašičev v glavnem neizpremenjena.

Dogon: 21 bikov, 638 krav, 186 junic, 144 volov, 97 juncev, 254 telet 115, konj in žrebet, 1581 prašičev in 351 pujskov.

Cene (za kg žive teže): biki po 2,15 do 2,50, krave za mesarje po 2 do 2,70, za klobase po 1 do 1,40, junice za klanje po 2,50 do 3,15, za rejo 600 do 700 (za žival), voli I. vrste po 4 do 4,50, II. vrste po 2,75 do 3,25, bosanski voli po 2 do 2,50, živa teleta po 4,50, zaklana po 6, prašiči špeharji po 7,15 do 7,70, pršutarji po 5 do 5,50, sremski po 6,80 do 7,25, zaklani po 8 do 9, pujski po 40 do 90 Din, lahki konji po 2 do 3 tisoč, srednji po 3500 do 4500, težki po 5 do 7 tisoč par, žrebeta lahka po 600 do 800, težka po 900 do 1400 za rep, konji za klanje po 0,75 do 1 Din.

Detelja po 110 do 130, otava po 95 do 110, seno po 75 do 100, slama za steljo po 40 do 50 Din za 100 kg; krompir po 0,75 do 0,90, zelje po 1,75 do 2, repa po 0,20 do 0,30 Din za kg.

Purani so se podražili

Dogon puranov na sejmu v Zlatar je bil v zadnjem času majhen ter so se zato purani tudi podražili. Povprečno so se prodajali purani po 40 do 70 Din za žival, purice pa po 30 do 40. Najdražji je bil 9 kil težki puran, ki se je prodal za 85 Din. Povprečno se plačujejo purani po 8 do 9 Din za kg teže. Do konca preteklega tedna so izvozili iz Zlatara 30.000 puranov in puric, dočim so jih v istem času lani 50.000. Zaradi manjše letošnje ponudbe upajo, da se bodo cene puranov dvignile tudi na 10-12 Din za kg žive teže.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 22. dec.: 8.00 Čas poročila — 8.15 Telovadba (g. Ciril Soukal) — 8.45 Plošče — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45 Versko predavanje (dr. Mihael Opeka) — 10.00 Zimski sprehodi (sodelujejo radijski orkester, Roman Petrovič, bariton, Marjan Lipovšek, klavir, in Fran Lipah, član Narod. gledališča) — 11.30 Otroci! Poslušajmo strička Maticka! (Emil Kralj, član Narod. gled., pri klavirju prof. Marjan Lipovšek) — 12.00 Čas, obvestila — 12.15 Plošče — 15.00 O negovanju sadnega drevja (Flego Anton) — 15.20 Koncert radijskega orkestra — 16.00 Obleka in obutev (gđ. Anica Lazarjeva) — 16.15 Nastop citraškega krožka »Vesna« — 17.15 Razvoj slovenske drame: IV. ura: 1. Uvodno predavanje, 2. Fr. Levstik: Junlez (izvajajo člani Nar. gled. v Lj.) — 19.30 Nac. ura — 20.00 Čas, poročila — 20.15 Pastoralni večer (prireditel Glasbene matice, prenos iz Hubadove dvorane) — 21.30 Francoska glasba (radijski orkester) — 22.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15 Radijski jazz.

Ponedeljek, dne 23. dec.: 12.00 Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, objava sporeda — 13.15 Plošče — 14.00 Vremenska poročila, borzni tečaji — 18.00 O vodenosti tkiva (dr. Bogomir Magajna) — 18.20 Glazunov: Stenka Razin, simf. pesnitev (orkester bruseljskega konservatorija) — 18.40 Ob 60 letnici Ivana Prijatelja (Fr. Albrecht) 19.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Italijanska opera (Radijski orkester) — 21.00 Koporčev večer (poje gđ. Štefka Korenčanova, klavir prof. M. Lipovšek; Divertimento za flavto, klarinet in fagot izvajajo gg. Korošec Slavko, Gregore Janko in Hauck Willy) —

Torek, dne 24. decembra: 12.00 Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, objava sporeda — 13.15 Radijski orkester — 14.00 Vremenska poročila, borzni tečaji — 18.00 Zvonovi stolnice sv. Nikolaja v Ljubljani — 18.10 Božični otroci, zvočna božična igra za otroke; spisal Joža Vomberger, igrajo člani radijske dramske družine — 19.00 Čas, vremenska napoved — 19.10 Orgelski koncert (na ploščah) — 19.30 Božični običaji, zvočna slika; spisal in vodi Viktor Pirnat — 20.00 Zvonjenje in pritrkavanje iz naših znanih cerkva — 21.00 Božične pesmi, poje Ciril-Metodov cerkveni zbor, vodi Ludvik Puš; vmes božične kolednice, recitira Slavko Jan, član Nar. gled. — 22.00 Božični pozdrav vodstva postaje — 22.10 Čas, vremenska napoved — 22.15 Plošče — 23.00 Radijski orkester — 24.00 Prenos polnočnice iz Trnovske cerkve.

Štev. 12952/II.

Nabava

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 8. januarja 1936 pismeno pogodbo za dobavo 2000 kg transformatorskega olja. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 16. decembra 1935.

Štev. 12951

Nabava

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 8. januarja 1936 pismeno pogodbo za nabavo 2 enofaznih merilnih transformatorjev 20 KV/110 V. Ostali podatki pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 17. decembra 1935.

Lepila
Lepila

za knjigoveznice, tovarne kuvert, kartonaže in ostalo industrijo,

za etiketiranje na papir, les, steklo, pločevino etc.

izdeluje v neprekosljivi kakovosti in dobavi po najnižjih cenah

„Savinja“ d. z. o. z.
Tacen - St. Vid nad Ljubljano

Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte vzorce!

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

in priporočila za inseriranje!

Naročajte in širite
„Trgovski list“!

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.